

Informačný materiál *Konať proti násiliu na ženách* vyšiel v originálnej verzii v prvej polovici 90. rokov v Rakúsku vďaka dlhoročnej práci mimovládnych organizácií a expertiek pracujúcich v tejto oblasti a vďaka politickej záštite a účinnej podpore vtedajšieho spolkového kancelára Franza Vranitzkého a spolkovej ministerky pre záležitosti žien Johanny Dohnal.

Johanna Dohnal zdôraznila v predhovore k pôvodnému vydaniu, aké dôležité je, aby sa násilie páchané na ženách a deťoch chápalo ako spoločenský problém: „Zatiaľ čo fyzické násilie odohrávajúce sa na verejnosti sa v civilizovaných demokraciách aspoň formálne právne zavrhuje, na násilí páchanom na ženách a deťoch ešte stále ľpie aspekt súkromnosti a je chápané ako problém vzťahu medzi obeťou a páchatelom. Ženské hnutie a angažovaná ženská politika začali asi pred dvadsiatimi rokmi (dnes už tridsiatimi – pozn. red.) aj v Rakúsku vnášať otázku násillia páchaného na ženách a deťoch do všetkých zodpovedných inštitúcií spoločnosti. Túto diskusiu treba viesť na školách a musí zaujať dôležité miesto vo vzdelávaní a ďalšom vzdelávaní všetkých profesijných skupín zaoberajúcich sa touto problematikou. Dôležitým predpokladom pre zmenu vedomia s cieľom vytvoriť skutočne rovnoprávnu spoločnosť bez násillia je analýza, teda pomenovanie násillia a jeho príčin.“ Ministerka vyzdvihla aj význam faktu, že sa v Rakúsku „podarilo scitliviť politicky zodpovedné osoby zo všetkých inštitúcií na problematiku násillia páchaného na ženách a deťoch“. K týmto politicky zodpovedným patrila aj rakúsky spolkový kancelár Franz Vranitzky, ktorý iniciatívu *Konať proti násiliu na ženách a deťoch* podporil konkrétnymi krokmi a v predhovore k informačnému materiálu uviedol: „Po dlhom období tabuizovania sa konečne verejne diskutuje o násilí páchanom na ženách a deťoch. Tým sa stal známy hrozivý rozsah tohto problému. Rozhodol som sa, že sa v potláčaní násillia budem prioritne, osobne angažovať. (...) Cieľom tohto informačného materiálu je tematizácia príčin a následkov násillia so zámerom redukovať predsudky a scitlivovať postihnuté osoby, ako aj profesijné skupiny konfrontované s násillím, pretože nemôže byť pochýb o tom, že naše úsilie o vytvorenie spoločnosti bez násillia je pre nás všetkých výzvou, aby sme utvárali predpoklady na ukončenie násillia páchaného na ženách a deťoch. Na

pozadí rastúceho povedomia o tomto probléme a ochoty k spolupráci sme predkladaným informačným materiálom vytvorili nielen základ pre konkrétne poskytovanie pomoci, ale navyše sme spravili dôležitý krok, predstavujúci vecné a empatické zaoberanie sa témou, ktorá vyvoláva mimoriadne veľkú subjektívnu zaangażovanosť.“

V rámci komplexnej celospoločenskej iniciatívy *Konať proti násiliu* na ženách a deťoch vznikli v Rakúsku okrem informačného materiálu *Konať proti násiliu na ženách* ďalšie dva rozsiahle informačné materiály *Konať proti násiliu na deťoch* (slovenská verzia vyšla v roku 1999) a *Konať proti sexuálnemu násiliu na dievčatách a chlapcoch*, ako aj skrátený súhrn všetkých troch materiálov v menšej brožúrke *Konať proti násiliu na ženách a deťoch* (slovenská verzia vyšla v rámci Národnej kampane SR Zastavme domáce násilie na ženách!, iniciovanej Radou Európy a gestarovanej MPSVaR SR).

Aj na Slovensku začali o násilí páchanom na ženách najprv hovoriť mimovládne organizácie – poskytovali pomoc, vydávali odborné a informačné materiály (medziiným aj prvé vydanie tohto informačného materiálu). Vďaka celonárodným kampaniam Piata žena sa násilie stalo problémom, o ktorom sa začalo verejne hovoriť. Zmenila sa legislatíva i prax poskytovania pomoci.

V rokoch 2007 a 2008 gestorovalo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR Národnú kampaň Slovenskej republiky Zastavme domáce násilie na ženách!, ktorú iniciovala Rada Európy. V rámci tejto kampane vydalo v spolupráci s mimovládnymi organizáciami o. i. aktualizáciu informačného materiálu *Konať proti násiliu na ženách*, ktorá zohľadňuje zmeny v legislatíve a praxi poskytovania pomoci, pričom sprostredkováva aj základné poznatky o problematike násillia páchaného na ženách, ktorých platnosť ostala nezmenená.

Generálny tajomník Rady Európy Terry Davis uviedol, že kampaň RE proti násiliu páchanému na ženách je predovšetkým výzvou vládám, aby plnili svoje záväzky v oblasti politiky, legislatívy a verejnej správy, „aby predchádzali domácemu násiliu, pomáhali obetiam a trestali páchatel'ov. Je to odkaz verejnosti – nám všetkým –, aby sme sa prestali odvracať a prestali bagatelizovať rozsah a vážnosť tohto problému. A čo je najdôležitejšie, odkaz kampane sa musí dostať k obetiam a povedať im, že nie sú samy. Ženám, ktoré trpia násilím, musíme povedať, že majú nárok na ochranu a pomoc, a musia sa dozvedieť, kde táto pomoc je a ako sa k nej dostanú. Naša kampaň je aj odkazom pre mužov, ktorých treba považovať za dôležitých aktérov pri predchádzaní násilliu.“